

Antidopingový výbor ČR

Czech Anti-Doping Committee

Bulletin

číslo 03/2017, březen

redakční uzávěrka: 31.03.2017

Antidopingový výbor ČR | Za Císařským mlýnem 1063, 170 00 Praha 7 | tel.: 233 381 602 | info@antidoping.cz | www.antidoping.cz

Schůzka k dopingu

Richard H. McLaren, zdroj: ISCEMIS2012

Světová antidopingová agentura WADA svolala koncem února jednání do Lausanne.

Předmětem schůzky za přítomnosti zástupců WADA, mezinárodních sportovních federací, Mezinárodního olympijského a paralympijského výboru i některých národních antidopingových organizací (bez účasti České republiky) bylo vysvětlení výsledků šetření nezávislé vyšetřovací komise WADA vedené profesorem McLarenem a zveřejněné 9. prosince 2016 a. Hlavním posláním bylo sjednotit postup mezinárodních sportovních federací v jednotlivých kauzách v případech manipulace s odebranými vzorky moči.

Druhá zpráva McLarena jasně potvrdila státem řízenou manipulaci s některými vzorky sportovců Ruska a zároveň poukázala na prokázaný fakt, jaký z toho měli ruští sportovci vlastní profit. S lítostí i pohoršením bylo konstatováno, že mnoho vzorků bylo v laboratořích v Moskvě i Soči nenávratně zničeno, takže nemohou být podrobeny následné analýze. Také žádost profesora McLarena na ruské státní orgány, aby vydaly zatím skryté vzorky nebyla doposud vyslyšena.

Světová antidopingová agentura WADA zároveň očekává zpětnou informaci od mezinárodních sportovních federací i Mezinárodního olympijského výboru o tom, jak byly tyto doposud otevřené kauzy podezřelých sportovců dořešeny.

Druhá zpráva profesora McLarena též konkrétně informuje o celkem 28 případech dopingových provinění ruských olympioniků ze Soči 2014, u kterých došlo k jasně prokázané manipulaci. Zároveň tato zpráva poukazuje na další manipulace z olympiád 2008 (LOH Peking), 2010 (ZOH Vancouver) a konečně 2012 (LOH Londýn), které zatím vedly k vyšetřování 38 podezřelých ruských sportovců...

Putin přiznal, ale...

Vladimir Putin, zdroj: Kremlin.ru, CC BY 4.0

Ruský prezident Putin přiznal, že antidopingový program v jeho zemi měl problémy.

Jak jsme Vás již na stránkách našeho bulletinu dříve informovali, rozsáhlý dopingový skandál ruských sportovců měl za následek neúčast jejich atletů na letní olympiádě v Rio de Janeiro i celé jejich země na paralympiádě. Protože zatím nedošlo k zásadním změnám v této oblasti, nesměli ruští atleti startovat ani na halovém Evropském šampionátu atletů v únoru v Bělehradě. Zároveň je také ohrožena účast jejich reprezentace na zimní olympiádě v Pchjongčichu v příštím roce.

A v důsledku této hrozby se rozhodl k tomuto problému vystoupit i sám Putin. Na úvod hned odmítl informace o tom, že podvody se zneužíváním dopingových látek i metod kontroloval a řídil stát. Řekl: „To v Rusku nikdy nebylo a doufám, že takový státní systém, který by podporoval doping, nikdy ani nebude.“

Zároveň označil dosavadní systém boje proti dopingů v jeho zemi „jako nefunkční“. „A je to naše vina, to musíme přiznat,“ dodal ještě Putin.

Světová antidopingová agentura WADA ve svém prohlášení ke zveřejněnému vyjádření ruského prezidenta

konstatovala: „Je to důležitý krok správným směrem.“

Putin dále řekl: „Chceme vyjmout tento systém z ministerstva sportu a udělat z něj nezávislou organizaci. Pro tyto účely také nově budujeme v areálu Moskevské univerzity novou antidopingovou laboratoř.“ K tomuto kroku ruské strany RNDr. Jan Chlumský řekl: „V instrumentálním vybavení problém nebude, to mají bezesporu kvalitní. Ovšem pracovníky, kteří v Rusku na testování doposud dělali, by měli nahradit novými, kvalifikovanými a důvěryhodnými analytiky, kteří by zároveň nějakou dobu pracovali pod dohledem.“

Podle RNDr. Jana Chlumského je však nutné, aby Rusové existenci státem řízeného dopingu přiznali. „Aby jejich kroky byly skutečně efektivní a důvěryhodné, musí to udělat. Jinak je ostatní nebudou brát vážně,“ dodal.

Anatolij Peskov, zdroj: IASL

Anatolij Peskov, který se dlouhodobě zabývá sportovním právem, k tomuto problému s dopingem v Rusku prohlásil: „Kromě lepších kontrol, správného plnění funkce antidopingových pracovišť či důsledného trestání viníků by se měla v Rusku nastolit atmosféra odporu proti užívání zakázaných podpůrných látek mezi sportovci.“

Peskov, stejně jako Putin tvrdí: „Selhali jednotlivci, nikoli systém.“

Zatím to však na plnohodnotný návrat Rusů do světového sportu nevypadá.

„Doposud nemám žádné signály, že by IAAF a WADA uvažovaly o tom, že by ruské atlety pustily už na letošní letní mistrovství světa. Není to však vylou-

čeno, mohou to třeba udělat tak, že potrestají x podezřelých a ostatním start povolí, ale nevidím to reálně. Podle mě budou rádi, když je vezmou zpátky příští rok," dodal ještě k problémům v Rusku RNDr. Jan Chlumský.

Nechme se tedy překvapit.

Protěkční hříšnice Maria

Maria Šarapovová, autor: Tatiana, CC BY-SA 2.0

Zapůjčili jsme si tento titulek z deníku Sport, kde redaktor Jan Jaroš ve svém obsáhlém článku dne 9.března podrobně popisuje situaci okolo tenistky Šarapovové, těsně před jejím návratem na kurty.

Organizátoři velkých turnajů, konkrétně ve Stuttgartu, Římě i Madridu ji již potvrdili udělení divokých karet, takže se nebude muset škrábat z podpalubí až na pomyslný vrchol skrze náročné kvalifikace. Za patnáct měsíců, které jí uložil Sportovní arbitrážní soud v Lausanne, jí totiž vypadly body a tím i žebříčkové umístění.

„Svůj návrat by si měla odpracovat,“ prohlásila mužská jednička Andy Murray a s tím nelze než souhlasit.

To, že jí pořadatelé velkých turnajů jenom nadbíhají, svědčí i fakt, že kvůli ukončení jejího trestu bude

hrát své první kolo turnaje ve Stuttgartu až ve středu a ne, jak je to obvyklé, buď v pondělí nebo v úterý.

Murray k tomu ještě dodal: „Většina pořadatelů se chová podle toho, co je nejlepší pro ně. Pokud jim velké jméno prodá více lístků a přinese i další příjmy z reklam a televizních práv, neváhají.“

Zatím ještě váhají s udělením divoké karty pořadatelé grandslamového turnaje Roland Garros v Paříži.

Jak jsme již informovali v našich dřívějších zpravodajích, věnovala francouzská vláda Světové antidopingové agentuře WADA nad rámec svých povinných plateb ještě částku 150.000 amerických dolarů. K tomu se vyjádřil i předseda Francouzského tenisového svazu Bernard Giudicelli, když řekl: „Jednou z našich priorit je integrita sportu. Přece nemůžeme zvyšovat výdaje na boj proti dopingu a zároveň ji pozvat na turnaj.“ Bude proto zajímavé i nadále sledovat, zdali Francouzi obhájí principy čistého sportu i u jejich národního klenotu, jakým je pro mnoho jejich obyvatel tento tradiční grandslamový turnaj.

Na to, aby mohla přímo startovat v hlavních soutěžích na zbývajících turnajích velké čtyřky, tj. Wimbledonu a US open, musela by se probojovat na hranici první stovky žebříčku, což se jeví jako málo pravděpodobné, ale uvidíme.

Zajímavé bude také, jak ji přijmou její soupeřky v šatně i tenisových areálech. Šarapovová nikdy nepatřila k těm sympatickým hráčkám a její pozice se ještě výrazně zhoršila po prokázání dopingu a zkrácení jejího trestu. Nechme se tedy překvapit.

Tradiční setkání v Lausanne

Institut národních antidopingových organizací (iNADO) svolal již tradičně do Lausanne pracovní setkání 67 členských zemí této instituce a další zájemce o zdokonalování práce v této oblasti. Akce se uskutečnila v předvečer sympozia Světové antidopingové agentury WADA, tj. v neděli 12. března 2017 v areálu tamní univerzity, kde sídlí i akreditovaná laboratoř WADA.

iNADO workshop by zaměřen především na další zkvalitňování vzdělávání mládeže s cílem očisty sportu od dopingu.

V areálu univerzity se také uskutečnilo třídenní (13.–15. března) sympozium Světové antidopingové agentury WADA s rekordní účastí více než 740 delegátů nejenom z členských zemí WADA, ale i Regionálních antidopingových organizací, zástupců mezinárodních sportovních federací, samotných sportovců, mezinárodního olympijského hnutí a v neposlední řadě i médií, které se také účastnily prvního dne jednání. Delegáty ADV ČR byli ing. Daniela Kacafírková (pouze jednání WADA) a Mgr. Michal Polák (obě zasedání).

Po uvítacích proslovech nového ředitele Evropské kanceláře WADA Benjaminu Cohena a zástupců kraje Vaud vystoupil i předseda WADA sir Craig Reedie. Přednesl obsáhlou zprávu o tom, co se podařilo agentuře vykonat od jejího vzniku v roce 1999. Konkrétně jmenoval Světový antidopingový kodex (nejnovější verze platí od 1. ledna 2015), zavedení biologických pasů sportovců a krevní i steroidní moduly, hlášení míst pobytu, ADAMS aj. Vzpomenul také Konvenci UNESCO, kterou od jejího vzniku v roce 2005 zatím podepsalo 185 zemí celého světa. Veškeré kroky WADA i jednotlivých národních antidopingových organizací a vlád by měly vést k celkové očistě sportu a zde viděl i některé rezervy. Zdůraznil také důležitost společenského vnímání sportu a jeho integrity. Pochválil současně i probíhající systémy testů sportovců a také nové dohody s farmaceutickým a biotechnologickým průmyslem. Dotknul se

také smlouvy s Interpolem a pomoci tajných služeb při hledání výrobců a distributorů zakázaných látek a zdůraznil také potřebu lepšího využívání nových informátorů v této oblasti. Vidí také potřebu klást ještě větší důraz na vzdělání především mládeže.

Zmínil také zprávy nezávislé komise WADA vedené Kanadánem profesorem Richardem McLarenem. Zde mj. uvedl, že: „Jednoznačně se potvrdilo zasahování státních orgánů Ruska (ministerstva sportu, výzvědné služby FSB).“ Vyjádřil také lítost nad tím, že Mezinárodní olympijský výbor nedbal na doporučení WADA, aby vyloučilo všechny ruské sportovce z olympiády 2016 v Riu.

Sir Reedie také poukázal na fakt, že Rusové zatím nedodali požadované důkazy o zasahování státu do této oblasti a zároveň připomněl situaci, kdy v moskevské laboratoři úmyslně zničili přes tisíc pět set vzorků ještě před příjezdem nezávislé komise WADA.

Závěrem také shrnul některé priority, na jejichž plnění se WADA v nejbližší době zaměří:

- Vyhledávání nových a prohloubení spolupráce se stávajícími tzv. „whistle blowers“ (informátoři)
- Založení nezávislé skupiny komisařů, kteří by prováděli odběry po celém světě napříč všemi sportovními odvětvími
- Rozšíření stávajícího počtu odborných komisí WADA
- Dotažení závěrů nezávislé komise McLarena k plné realizaci a plnění

Zdroj: ADV ČR

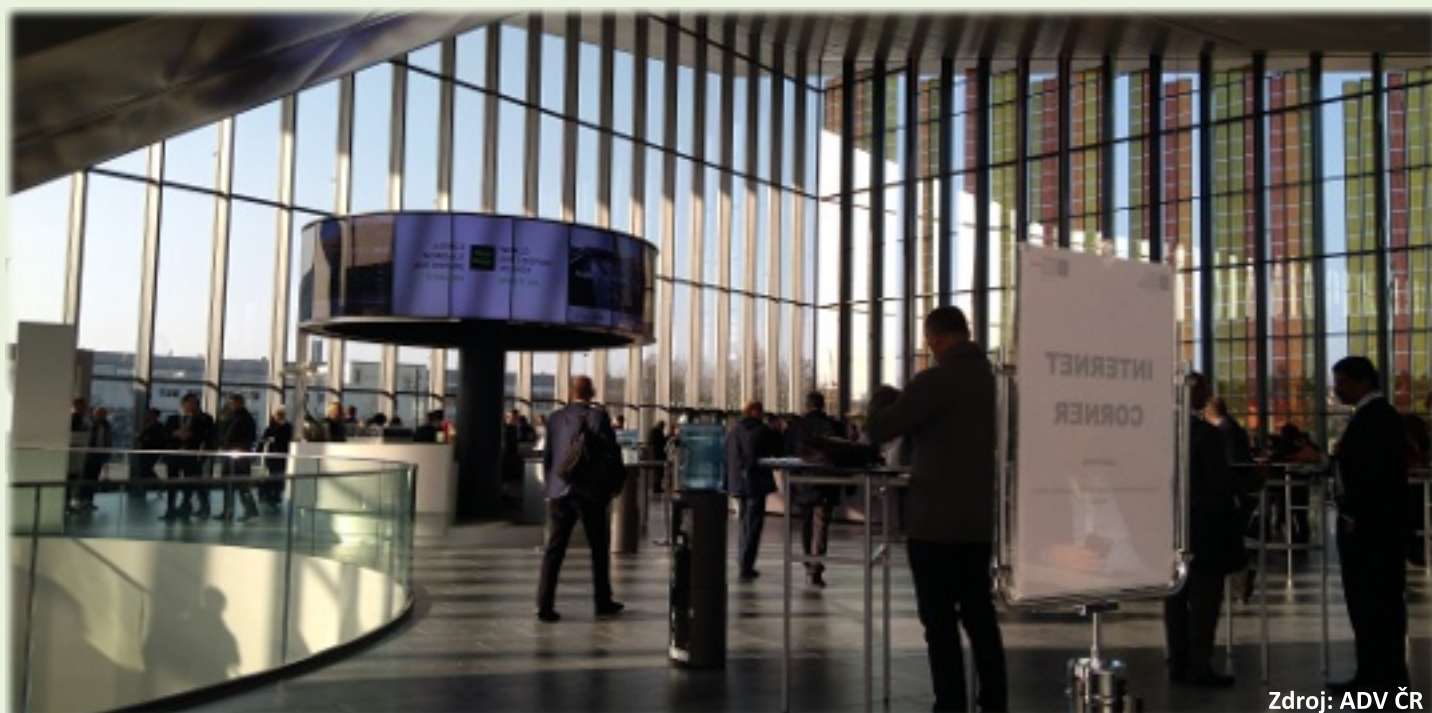
- Vylepšení biologických pasů a rozšíření počtu sportovců, kteří je budou mít
- Prohloubení spolupráce mezi WADA, regionálními a národními antidopingovými organizacemi
- Přistoupení ke změnám v systému ADAMS
- Dále apeloval na pravidelné zvyšování rozpočtů WADA, a také regionálních a národních antidopingových organizací

Podrobně se též zabýval současnou situací v Rusku na poli dopingu ve sportu. Zdůraznil nutnost obnovy činnosti Ruské antidopingové agentury RUSADA a na toto téma doslova uvedl: „Rusové toho udělali hodně, ale stále je to ještě málo.“

Dále s obsáhlým referátem vystoupil nový ministr sportu Ruské federace Pavel Kolobkov (nahradil Mutka), ve kterém se zaměřil na plnění úkolů, aby opětovně jeho země pracovala plně v souladu se Světovým antidopingovým kodexem a jeho standardy. Informoval o tom, že v současné době pracují přímo v Moskvě dva experti WADA, kteří se po ustanovení RUSADA stanou i jejími stálými členy. Dopingové odběry ruských sportovců na jejich území provádějí komisaři britské antidopingové agentury UKAD s pomocí odborníků z pobaltských zemí. V souladu s názorem prezidenta Putina, který přetiskly před nedávnem všechny tiskové agentury, se ostře ohradil proti závěrům zprávy McLaren, když prohlásil, že: „V Rusku nikdy nebyl doping řízen státními orgány.“ Potvrzenou skutečnost o zasahování státu i nadále odmítá, ale již připustil: „V Rusku panovaly určité nedostatky v této oblasti,“ a dále ještě bojovně dodal: „Neexistuje žádný důvod k ploš-

nému zákazu činnosti všech ruských sportovců.“ Nový ministr dále informoval o zákonu, který byl před nedávnem přijat a který kriminalizuje nakládání s dopingem. Dále řekl: „Udělali jsme důkladné personální změny v nově se tvořící agentuře RUSADA, která bude nově spadat pod ministerstvo financí. V květnu opětovně požádáme o přijetí RUSADA a zároveň budeme mít trojnásobný rozpočet na boj proti dopingu ve sportu. Vznikne nová antidopingová laboratoř v areálu Lomonosovy univerzity v Moskvě, která bude vybavena nejmodernější technikou a budou v ní pracovat naši nejlepší experti. Dále připravujeme úplně nový program vzdělávání a to ve spolupráci s UNESCO. Naše vlastní vyšetřovací komise hledá viníky v této kauze. Můžeme již říci, že za hlavního viníka považujeme bývalého ředitele naší laboratoře dr. Rodčenka, který se v současné době skrývá v USA. Byl již naší prokuraturou obviněn z trestných činů. Již jsme požádali WADA o předložení důkazů ze zprávy prof. McLaren, abychom tak mohli potrestat i další viníky, a to jak funkcionáře, tak i závodníky,“ dodal ještě závěrem.

Dále vystoupil i Jonathan Taylor, který informoval o způsobu, jak WADA rozhoduje o tom, která národní antidopingová organizace pracuje v souladu se Světovým antidopingovým kodexem, či nikoli (je tzv. „non-compliant“). V této souvislosti se také zmínil o Rusku, které již od listopadu 2015 není v souladu s Kodexem. Výkonný výbor WADA bude další žádost této země o vyřazení z „černé listiny“ projednávat na svém zasedání v květnu letošního roku. V případě, že některá země nepracuje plně v souladu s Kodexem,

Zdroj: ADV ČR

Zdroj: ADV ČR

nesmí zároveň mj. pořádat mezinárodní sportovní akce na svém území a její členové nesmí ani pracovat v mezinárodních sportovních orgánech a federacích.

S velice zajímavým a také dlouho očekávaným příspěvkem vystoupil prof. Richard McLaren. Potvrdil již dávno známý fakt, že teprve po odvysílání dokumentu německé televize ARD pod názvem „Jak dělají Rusové své šampiony“ (autorem je investigativní novinář Hajo Seppelt) se pohnuly ledy a Světová antidopingová agentura WADA začala jednat.

V obou těchto zprávách uvedl nepopíratelná a listině doložená fakta, že v Rusku kvetla korupce i další podvody s dopingem. Nejzávažnějším zjištěním byl však fakt, že do všech těchto politováníhodných událostí byl zapojen stát, konkrétně ministerstvo sportu, tajná služba FSB a dále antidopingová agentura RUSADA a laboratoř v Moskvě. K prověření událostí v Rusku velkou měrou přispěly také výpovědi očitých svědků manželů Štěpanovových a také uprchlého bývalého ředitele laboratoře dr. Rodčenka.

Ve zprávě z 19.května 2016, která byla především zaměřena na podvody s dopingem při zimní olympiádě v Soči se mj. uvádí že došlo k následujícím selháním:

- Podvodům při dopingových kontrolách
- Manipulaci s odebranými vzorky
- Konkrétnímu usvědčení některých sportovců z podvodů

Prof. McLaren podrobně popsal, jak k manipulaci

v Soči docházelo. Ve vedlejší budově, která přímo sousedila s laboratoří, byla místnost s nezávadnými vzorky všech ruských sportovců, kteří startovali na olympiádě. Ve večerních a nočních hodinách (konkrétně mezi 23:00 až 5:00), kdy byla laboratoř oficiálně uzavřena, docházelo k výměnám vzorků ruských sportovců – pozitivní se vylil a nahradil negativním. Ruská tajná služba FSB přišla na to, jak určitým „fíglem“ lze lahvičku otevřít. Potom stačilo jenom nadzdvihnout pérko v uzávěru lahvičky. Přitom se tímto drátem lahvička u hrdla poškrábala a k tomu mohlo dojít pouze při této manipulaci. Do „nových“ vzorků potom přidávali kuchyňskou sůl (pro větší hustotu) a dokonce i instantní kávu (pro správnou barvu vzorku). Jednalo se tak prokazatelně o konspirační spiknutí Moskevské laboratoře, RUSADA, které bylo řízeno FSB a ministerstvem sportu.

Podvody s dopingem se však netýkaly jenom ZOH v Soči, ale i letní univerziády, mistrovství světa v atletice, a též i Londýnské olympiády 2012. Tyto podvody s dopingem v Rusku byly v činnosti od roku 2010 (po ZOH ve Vancouveru) až do roku 2015, kdy byly prokázány.

Závěrem prof. McLaren připustil: „Byli jsme tlačeni časem na urychlené vyšetřování a měli jsme i určité finanční limity, a tak se mohlo i stát, že jsme udělali i dílčí chyby. Díky vyšetřování a tím i znalosti všech faktů a okolností jsme však nabyli jistoty, že státní orgány v Rusku řídily dopingové spiknutí. V současné době je především nutno respektovat stanovená pravidla daná Kodexem a jeho standardy, a ne se je snažit stůj co stůj měnit s poukazem na to, že jsou neúčinná.“

Jako vždy, tak i tentokrát sklidil velký ohlas příspěvek Hajo Seppelta z německé televize ARD, který potvrdil již známý fakt, že vyšetřování dopingových kauz bez informátorů („whistle blowers“) není skoro možné...

Nový zaměstnanec centrály WADA v Montrealu Guenter Younger popisoval práci nového oddělení určeného k vyšetřování různých dopingových podvodů. Doslova uvedl: „Velice úzce spolupracujeme s Interpolem (kde také sám dříve pracoval), celními orgány, mezinárodními sportovními federacemi, národními a regionálními antidopingovými organizacemi, jednotlivými sportovci a v poslední době výrazně prohlubujeme součinnost i s informátory.“

Příští sympozium WADA se uskuteční v Lausanne od 21. do 23. března 2018.

Statistika dopingových kontrol v ČR (březen 2017)

Sport	Při soutěži	Mimo soutěž	Celkem
biatlon	4	0	4
billiard	2	0	2
box	4	0	4
fotbal	8	4	12
házená	8	0	8
hokejbal	4	0	4
judo	4	4	8
kulturstika	0	2	2
lední hokej	4	4	8
lukostřelba	4	0	4
lyžování	8	0	8
plavání	6	4	10
rugby	4	0	4
silový trojboj	0	5	5
skiboby	4	0	4
squash	3	0	3
stolní tenis	4	0	4
střelba	4	0	4
triatlon	2	0	2
volejbal	4	0	4
vzpírání	0	4	4
Celkem kontrol	81	27	108
Celkem sportů	18	7	21

